

ULUSLARARASI ÇALIŞMA ÖRGÜTÜ
INTERNATIONAL LABOUR ORGANIZATION

TÜRKİYE DİREKTÖRLÜĞÜ / ANKARA OFFICE

Ferit Recai Ertuğrul Cad. No.4, 06450 Oran – Ankara
Tel: (312) 491 9890 Faks: (312) 491 9945 - E-posta: ankara@ilo.org

BASIN DUYURUSU

7 Mart 2008

KADIN İSTİHDAMINDA KÜRESEL EĞİLİMLER 2008 İŞGÜCÜNE DAHA FAZLA KADIN KATILYOR, ANCAK ÇALIŞAN KADINLARIN YARISINDAN FAZLASI EĞRETİ İŞLERDE

CENEVRE (ILO Haberler) – Uluslararası Kadınlar Günü dolayısıyla Uluslararası Çalışma Ofisi (ILO) tarafından yayınlanan yeni bir rapora göre, bugün çalışan kadın sayısı daha önceki dönemlere göre daha fazladır, ancak erkeklere göre kadınların düşük verimlilikte, düşük ücretli ve eğreti işlerde sosyal koruma, temel haklar ve seslerini duyurma imkânları olmadan çalışma olasılıkları daha yüksektir.

Uluslararası Kadınlar Günü dolayısıyla açıklanan “Kadın istihdamında küresel eğilimler – Mart 2008”^{*/} başlıklı raporda, istihdam kapsamındaki kadın sayısının son on yıl içinde 200 milyon artarak 2007 yılında 1.2 milyara ulaştığı belirtilmektedir. İstihdam kapsamındaki erkek sayısı ise 1.8 milyardır. Buna karşılık, gene aynı dönem içinde işsiz kadın sayısı da 70.2 milyondan 81.6 milyona çıkmıştır.

ILO Genel Direktörü Juan Somavia konuya ilişkin olarak şunları söylemiştir: “Kadınlar, dünya işgücüne büyük sayılarla katılmayı sürdürmektedir. Ancak, bu gelişme, tüm dünyadaki işyerlerinde halen mevcut çarpıcı eşitsizlikleri gözden kaçtırmamalıdır. İşyeri ve çalışma dünyası, toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadının toplumda daha iyi bir yere gelesine yönelik küresel çözümlerin merkezinde yer alır. Kadınlara yönelik insana yakışır işleri artırırken, aynı zamanda toplumları güçlendirmiş ve herkes için ekonomik ve sosyal gelişme davasına katkıda bulunmuş oluyoruz.”

Rapor, kadınların işgücü piyasasındaki konumlarında dünya ölçeğinde meydana gelen iyileşmelerin işyerlerindeki cinsiyet açıklarını önemli ölçüde kapatmadığına işaret etmektedir. “Eğreti” denebilecek istihdamda (örneğin, ücretli ve maaşlı işler dışında, ücret almadan aile işlerine katkıda bulunanlar veya kendi hesabına çalışanlar) kadınların payı 1997’den bu yana yüzde 56.1’den yüzde 51.7’ye gerilemiştir. Bununla birlikte, özellikle dünyanın en yoksul bölgeleri söz konusu olduğunda, eğreti işlerin getirebileceği olumsuzluklar erkeklere göre kadınları daha fazla tehdit etmektedir.

Rapordaki diğer temel bulgular:

- Tüm dünyada, erkekler arası işsizlik oranı yüzde 5.7 iken kadınlar arasında yüzde 6.4 olarak kalmıştır.
- Küresel olarak, ekonomik olarak faal her 100 erkeğe gene ekonomik olarak faal 70 kadın düşmektedir. İşgücünün dışında kalma, pek çok durumda bir tercih değil çaresizlik sonucu

ortaya çıkmaktadır. Başka bir deyişle, bunun kabul edilir olması durumunda kadınların ev dışı ücretli çalışmayı tercih etmeleri muhtemeldir.

- Küresel ölçekte, kadın istihdamı/kadın nüfus oranı – ki bu oran ekonomilerin çalışabilir yaşlardaki nüfusun üretici potansiyelinden ne ölçüde yararlanabildiklerinin göstergesidir-2007 yılında yüzde 49.1 idi. Erkek istihdamı/erkek nüfus oranı ise yüzde 74.3'tür.
- Geçtiğimiz on yıl içinde kadınların başlıca istihdam alanı olarak hizmetler sektörü tarım sektörünü aşmıştır. 2007 yılında, istihdam kapsamındaki kadınların yüzde 36.1'i tarım sektöründe, yüzde 46.3'ü ise hizmetler sektöründe çalışmaktaydı. Buna karşılık istihdam kapsamındaki erkeklerin bu sektörlerde dağılımı sırasıyla yüzde 34.0 ve yüzde 40.4'tür.
- Eğitim olanaklarına ulaşabilen kadın sayısı artmaktadır; ancak eğitimde eşitlik kimi bölgeler için henüz çok uzaklardaki bir hedeftir.

Kadın istihdamını artırmaya yönelik yeni politikalar

Raporda, birçok kadın açısından, eğreti işlerden ücretli ve maaşlı işlere geçişin ekonomik özgürlük ve kendi geleceğini belirlemede önemli bir adım olabileceğine işaret edilmektedir. Bununla birlikte, bir bölge ne kadar yoksulsa, kadınların bu geçişi yapamayıp eskisi gibi aile işçisi veya kendi hesabına çalışan olarak kalması olasılığı da o kadar yüksektir.

Rapor, işgücü piyasalarına, insana yakışır ve üretken istihdama erişimin erkeklerle kadınlar arasında daha ileri düzeyde eşitlik sağlanması açısından büyük önem taşıdığını vurgulamaktadır. Yapılan araştırmaya göre, son on yıl içinde ekonomik büyüme bakımından en başarılı bölge olan Doğu Asya, aynı zamanda kadın nüfus/kadın istihdamı oranının en yüksek olduğu (yüzde 65.2), gerek erkekler gerekse kadınlar arasında işsizlik oranlarının düşük düzeylerde kaldığı ve nihayet sektör ve statü bazında cinsiyet farklılıklarının görece az olduğu bölgedir.

Rapor, genel olarak, kadınların işgücü piyasalarına eşit zeminde katılımını sağlamaya yönelik çabaların sonuç verdiğini, ancak bu ilerlemedeki yavaşlığın eşitsizliklerin hala önemli boyutlarda olduğunu gösterdiğini belirtmektedir. Birçok bölge, kadınların tam ekonomik entegrasyonu ve kadınların henüz yeterince yararlanılmayan ekonomik potansiyelinin açığa çıkarılması bakımından daha çok yol almak zorundadır.

Kadınların istihdama erişiminin daha geniş anlamda sanayi ve meslekler bazında sağlanması, işgücü piyasasındaki fırsatlardan yararlanabilmeleri açısından önemlidir. Toplumun kadınların üstlenebilecekleri yeni ekonomik rolleri benimsemesi, ekonominin ise kadınlara destek olacak insana yakışır işler yaratabilecek durumda olması, hem işgücü piyasalarının kadınlar açısından daha iyi sonuçlar vermesi hem de bir bütün olarak ekonomik kalkınma için başlıca önkoşullardır.

ILO'nun Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Bürosu, Uluslararası Kadınlar Günü dolayısıyla, finans dünyasında parlamış kadınlarla önde gelen sendikacıların katılacakları bir tartışmanın ev sahipliğini yapacaktır. Tartışmanın konusu, kadının gelişmesine yapılacak yatırımların değeridir. Bu büronun direktörü Evy Messell şöyle demektedir: “Kadınlar, iş ararken ayrımcı birçok engelle boğuşmak zorundadır. Toplumlar, yoksulluğun azaltılmasında kadın emeğinin potansiyeline ve ekonomik, toplumsal ve siyasal engellerin bertaraf edilmesine yönelik yenilikçi yollar arama gerekliliğine gözlerini kapatamazlar. Kadınlara işyerlerinde eşit zeminler tanınması salt bir hak olmanın ötesinde aynı zamanda aklın da gereğidir.”

^{*/} *Global employment trends for women – Mart 2008*, Uluslararası Çalışma Ofisi, Cenevre, 2008. ISBN 978-92-2-121034-4 (basılı).
ISBN 978-92-2-121035-1 (web pdf)